

ПРЕГЛЕД НА ПЕЧАТА – 17 декември 2009 г.

Медия: **ДНЕВНИК**

Заглавие:

- [Търси се форма за идването на затворници от Гуантанамо](#) Засега е ясно, че няма да бъдат под арест в България
- [Нова такса ще принуди общините да рециклират сметта](#) Още не е ясно дали гражданините ще плащат повече
- [В ГЕРБ обмислят звено от висши магистрати да следи изборния процес](#) Един от най-спорните въпроси пак е около гласуването в чужбина
- [Българите са с най-ниската покупателна способност в ЕС](#) В същото време почасовата надница е с най-голям скок
- [Авиокомпании са готови да поемат пътниците на British Airways при стачка](#) Засега от британската компания се надяват да предотвратят отложени полети
- [Покритието на "Гражданска отговорност" остава около критичните 80%](#) Европейската комисия все още чака данни за обхвата на застраховката през тази и миналата година
- [Лавина от искания за екоенергия](#) Първокласни инвеститори са заявили проекти за 3 млрд. евро
- [Брюксел напомни на България да си приbere парите от "Кремиковци"](#) Между 1998 г. и 2005 г. е получило около 222 млн. евро помош за преструктуриране
- [ЕЦБ отпусна нови 96.9 млрд. евро на банките в Европа](#) Приключи последният аукцион за отпускане на едногодишни заеми на институцията
- Боряна Димитрова, социологическа агенция "Алфа рисърч": [Догодина на Борисов ще му трябват резултати, но без да губи битката с общественото мнение](#)

Медия: **СЕГА**

Заглавие:

- [Задава се хаос с коледните добавки на пенсионерите](#) Пощите и НОИ не могат да раздадат по 25 лв. на 850 000 души в цялата страна за един ден
- [100 болници спират да приемат бесплатно от януари](#) До 20 януари трябва да се организира транспортът на стотици пациенти до съседни места
- [Арестуван е полицаят, осигурил алиби на издирван за грабеж](#) Сръбските служби твърдят, че Гейзо не е влизал у тях
- [Българските хотели смяват с високи цени по празниците](#) И у нас, и в Париж 5 нощувки около Нова година струват 1000 лв.
- [Ако имаше добър ход за "Кремиковци", досега щеше да се е случил](#) През януари ще бъде излъчен консултант за приватизацията на "Булгартабак", заяви икономическият зам.-министр Евгени Ангелов

Медия: **СТАНДАРТ**

Заглавие:

- [Депутатите на крачка от затвора](#) 3 години решетки за гласуване с чужда карта прие парламентът
- [Таймери в дома гонят апашите](#) Умните машинки включват осветлението и телевизора, докато сте навън
- [Строителен бос купува "Химко"](#) Николай Галчев и настоящият собственик вече си стиснаха ръцете
- [Смях се, когато мутрата ме удари](#) Ако осъдя бияча си, ще дам парите за детска фондация, казва Николай Николаев

Медия: **МОНИТОР**

Заглавие:

- [Актът наполовина, ако платим до седмица](#) Дерат некоректните шофьори с тълсти лихви
- [ЕК ни дава още 37 млн. евро за селските райони](#) С 10% се вдигат субсидиите за широколентов интернет
- Джан Вансюе, посланик на Китайската народна република: [Кризата не спира китайски фирми да инвестират в България](#)

Медия: ПАРИ – СТР.16-17**Заглавие: Колко лошо може да стане преди възстановяването**

Рискове: Опасен е не само сривът на брутния вътрешен продукт, но и слабото търсене на български продукти

Стигна ли България дъното на кризата? По този въпрос има толкова мнения, колкото и анализатори. И ако има нещо, в което те се доближават, е твърдението, че поне месеците в началото на следващата година няма да бъдат лесни за икономиката ни. Тя ще бъде изправена пред още една трудна година, твърдят анализатори от Economist Intelligence Unit, които участваха неотдавна в традиционния икономически форум, организиран у нас. Колко още обаче може да се влошат нещата, преди да започнат да се подобряват?

Опасения

Оказва се, че основните опасения в момента са свързани не толкова с очаквания спад на брутния вътрешен продукт, колкото с дефицита по текущата сметка и спада на търсенето на български продукти на външните пазари. Затова анализатори очакват най-тежките периоди от кризата да бъдат последното тримесечие на тази и първото тримесечие на следващата година. Един от основните фактори, които влияят негативно на икономиката, е продължаващото понижение на ръста на кредитирането на частния сектор. Той се е забавил до 4.2% на годишна база през октомври 2009 г. при 31.6% година по-рано и при 62.5% през 2007 г. Друг фактор е видимото покачване на дела на лошите кредити през последните тримесечия.

Фактори

Наред с това цените на недвижимите имоти, които формираха значителна част от инвестициите през последните години, продължават да се понижават, а също и активността в строителния сектор. Притокът на преки инвестиции също значително се забавя. Между януари и септември той спадна с 56% на годишна база. Не трябва да се забравя и междуфирмената задължност, която не е спирала да се увеличава и през миналата година. През 2008 г. задължността между фирмите е достигнала 90 млрд. лв., което е ръст от 24% в сравнение с предната година, сочат последните данни на **БСК**.

Потребление

Общо взето, анализаторите са единодушни, че причината за рецесията в България са пониженото вътрешно потребление и липсата на търсене на български продукти на международните пазари. Към това трябва да се прибави и силно ограниченият външен финансов ресурс, който драстично ограничава инвестиционната активност. Очаква се леко възстановяване на икономиката още през 2010 г., когато реално тя ще нарасне с 1%. Причина за бавния ръст ще бъде ограниченото търсене, причинено от висока безработица, бавно повишаване на заплатите и ограничено кредитиране. Попълнителен спад на икономиката от 3.4% се очаква през 2011 г., но прогнозата може да се влоши при допълнителен спад на чуждестранните инвестиции, на цените на недвижимите имоти и ръст на необслужваните кредити. Така че въпросът може ли да стане още по-лошо, преди да започне възстановяването, сякаш остава отворен.

Медия: МАРИЦА**Заглавие: • Кризата остава още 2 години у нас**

Следващите две години ще са тежки за българската икономика, защото липсват инвестиции и достъпни кредити, обяви на пресконференция председателят на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев. Тази година кризата придобива опасни измерения, такава ще е ситуацията и в началото на 2010 година, отбелаяз Данев. Той представи изследване на БСК за задълженията на предприятията от нефинансовия сектор на икономиката към 1 януари 2009 година. Към тази дата общите задължения на фирмите достигат 160 млрд. лева, а към края на 2009 година очакванията на Камарата са те да достигнат 195-210 млрд. лева. Междуфирмените задължения в началото на 2009 година са били 90 млрд. лв., в края на тази ще се увеличат с около 30 процента, прогнозира БСК. Икономическата среда е крайно неблагоприятна заради повишаване на цената на банковото кредитиране. Средните лихви по кредитите за фирмите се увеличиха до 11,2 на сто, без да се отчитат допълнителните разходи за гаранции, ипотеки и таксите за разглеждане и одобрение на заемите. Цената на кредита сега е средно 14 процента от неговия обем. Няма бизнес, който да има печалба от 14 на сто, коментира Данев. Цената на активите пада и това е драматично при увеличаване на дълга на фирмите, защото те вече не могат да служат за обезпечение на кредитите, посочи шефът на БСК. Оборотите, които правят фирмите, също намаляват и вече приходите не могат да покриват задълженията на фирмите, допълни той. Следващите две години ще са тежки за българската икономика, защото липсват инвестиции и достъпни кредити. Държавата продължава да е сред основните генератори на междуфирмената задължност. Парите само от забавено ДДС и неплатени обществени поръчки са 2 милиарда лева, забавят се и плащанията по европейски проекти. Само по САПАРД например няма да получим 120 млн. евро. Фирмите се връщат към бартерите заради липсата на пари, каза Данев. Ще има рязко влошаване на отношението на фирмите задължения към БВП през следващата година, добави той. БСК предлага за подобряване на икономическата ситуация да се съкратят сроковете на производство в несъстоятелност. Камарата предлага да се емитират ДЦК с дългосрочен матуриитет в размер на 800 млн. лева, с които да бъдат привлечени пари от пенсионните фондове и допълване на фискалния резерв на страната. Данев предложи банките да предложат лихви

по депозитите от 5 процента. Банките сега се дебнат и не искат да намаляват лихвите по депозитите, за да не им избягат вложителите, каза председателят на БСК.

• **Тази вечер Дядо Коледа посреща строителите**

С традиционното си Коледно тържество, което ще се състои тази вечер в зала „Бендида“ на Новотела пловдивските строители ще отбележат края на 2009 г. Макар и втора (след столицата) по членска маса КСБ - Пловдив държи първенството в класацията по организацията на добри тържества в бранша - с отличаваща се стилна и перфектно подредена официална част и последващо я заразително празнично настроение, с което представителите на строителната общност в Пловдив показват, че могат не само да се трудят, а и да танцуваат добре. За повишаване на градуса на настроението им тази вечер ще се грижи група Deep Zone Project. Всеки гост ще бъде посрещан лично от Дядо Коледа, Снежанка и прекрасни адреналинки. Предвидени са весели томболи, тематична викторина, огнено шоу и балетна програма. Бутилка вино със специален етикет с логото на камарата и коледно пожелание за всеки са приготвили организаторите на тържеството. КСБ - Пловдив има повод да празнува - тя зае съществено място в обществения живот на гра-да, а членовете ѝ изградиха добър професионален имидж. Построеното от тях създаде визията на Пловдив и стана част от неговата магия. Затова и нашето специализирано приложение за строителство и архитект ура „Недвижими имоти честити от сърце на всички фирми, членове на БСК - Пловдив Коледните и Но-вогодишните празници и им пожелава здраве, успех и участие в нови проекти; Нека новата 2010 година бъде по-благосклонна към бранша и всички свързани с неговата дейност фирми и личности!

Медия: 24 ЧАСА – 16 ДЕКЕМВРИ, СТР.11

Заглавие: Loша идея е да променяш правила в криза

Българската стопанска камара предложи да се гарантират само депозити в банки с годишна лихва под 5%. Така щели да паднат лихвите по кредитите на банките според БСК. Да, ама не. Трябва да отбележим, че европейските директиви не позволяват подобно нещо. За да приложим тази идея, трябва да убедим 27 страни членки да променят директивите на ЕС - което едва ли е възможно, а дори и да е възможно, няма как да стане бързо. Пропуска се динамичният ефект. Да се прави рязка промяна в гарантирането на влоговете в средата на криза, е доста неразумно. Защото това може да накара хора да си изтеглят влоговете. Т.е. ще остави банките с още по-малко пари и те ще трябва да вдигнат още лихвите. И тогава бизнесът ще се оплаква още повече. Представете си човек, който спестява, за да вложи парите в банка и да спечели 8-9% лихва. Този човек едва ли ще спестява толкова, ако лихвата е 4-5% - а може дори да си изтегли парите от банката. Какво ще направи тогава банката? Няма да може да разсрочва кредитите, а при всяка възможност ще иска те да се изплащат максимално бързо - което ще се отрази доста зле на бизнеса. Лихвите ще падат, ако правителството следва политика на балансиран бюджет, подобрява средата за бизнес и отбележи някакъв напредък към еврозоната. За пример - Словакия, която влезе в еврозоната наскоро, има най-ниски лихви в Източна Европа. Естония, за която се очаква скоро да влезе в еврозоната, също има сравнително ниски лихви. Румъния, Латвия и Унгария, които са най-далече от еврозоната и взеха кредити от МВФ, имат най-високи лихви. Да бягаме далече от МВФ и да вървим бързо към еврозоната - това е решението на проблема с лихвите.

Медия: СЕГА – 16 ДЕКЕМВРИ, СТР.3

Заглавие: Пенсионната система отново е пред основен ремонт

Управляващите ще връщат доверието в общественото осигуряване, обещават възмездие за ниските пенсии

Десет години след старта на реформирането на пенсионната система у нас се подготвят нови коренни промени. Това стана ясно вчера, след като социалният министър Тотю Младенов заяви, че до два месеца министерството заедно със социалните партньори ще предложат на обществен дебат нова стройна пенсионна система. „В момента по тази проблематика работят пет групи и след януари ще бъде организиран обществен дебат за бъдещето на пенсионната реформа“, каза социалният министър вчера в Бургас. По думите му реформата ще е в две основни направления. На първо място трябва да се върне загубеното доверие на хората в пенсионния модел. От друга страна, трябва да бъдат овъзмездени хората, които получават най-ниски пенсии. За да е ефективна системата, трябва да се използва ресурсът в частните пенсионни фондове, който е над 3 млрд. лв. „В Америка и Европа частните пенсионни фондове са най-големите инвеститори в собствените си страни. Това може да стане и у нас, но това трябва да има пълни гаранции от държавата“, заяви Младенов. Идеите за промени се пазят в пълна тайна, установи проверка на „Сега“. Сред социалните партньори има съгласие те да бъдат огласени след съгласуване. „Работата на Консултивния съвет е на търде ранен етап и е невъзможно концепцията да бъде изгответа до януари догодина“, уточниха от Българската стопанска камара. Сегашният модел на пенсионната система беше изработен при управлението на Иван Костов след краха на кабинета „Виденов“. Всяко следващо правителство обаче отстъпваше по малко от заложените параметри и се изкушаваше да се меси в бюджета на общественото осигуряване. Така се стигна до включването на държавата като осигурител, вечно отлагане за падането на тавана на пенсийте и забавяне на темпото, с което осигурителната тежест трябваше да се раздели поравно между работодател и осигурен. ГЕРБ продължи тази традиция с ново намаление на осигуровките и ново отлагане за тавана - до 2012 г. Последното особено срива доверието в пенсионната система.

Медия: **ЧЕРНО МОРЕ – 16 ДЕКЕМВРИ, СТР.1**

Заглавие: **Огнян Спасов, изпълнителен директор на Стопанска камара - Варна: Парадокс на кризата – търговци още работят с над 200% надценка**

Липсата на кредитна политика за отделните отрасли спъва развитието на корабния ни парк. Газификацията ще намали енергоемкостта на стоките ни, твърди още председателят на комитета по регионална политика към БСК Варненски търговци още работят с 200 - 300% надценка, което е парадоксално на фона на световната тенденция цените непрекъснато да се свалят заради кризата. Като град, признат за морската ни столица, Варна има по-големи възможности от други региони, но това не може да е обяснение за продължаващото търговско късогледство, заяви за в. „Черно море“ Огнян Спасов, изпълнителен директор на Стопанска камара - Варна. Той очаква точно този вид бизнесми да бъдат сред фалиралите през следващите 6 месеца, когато бизнесът ще почувства най-остро последиците от кризата. Сред най-уязвимите обаче остават фирмите, които работят с голям привлечен ресурс каза Огнян Спасов. По неговите думи една от причините за огромната междуфирмена задължност е липсата на секторна политика в отделните отрасли. Например не е имало и още няма каквото и да е стимулиране на корабосъбствениците, които могат да раздвижат замрелия поток на товари. Шефът на СК дава за пример варненски бизнесми, които са имали осигурен дългосрочен голям обем товари на международния пазар, но банките им поискали 150% обезпечение за покупката на кораб. Ако примерно плавателният съд струва 5 -10 млн. евро, излиза, че половината от тези пари трябва да извадят от джоба си, което е абсурдно. Гърция, която от години има държавна политика в тази насока, е успяла така да развие корабния си парк, че да го направи най-големия в света. А оттам да стане и лидер в морския транспорт, подчертва Огнян Спасов. Според него у нас отдавна се говори за гаранционни фондове, които да поемат обезпечението на подобни инвестиционни кредити, но реално нищо не е направено. Няма дори фонд за насърчаване на дребния и средния бизнес. Новият икономически министър предприема доста интересни неща, но авгиевите обори са толкова големи, че трудно могат от раз да се разчистят. Едва сега дълго пренебрегваният тристанен съвет започва отново да се събира, коментира Огнян Спасов. Продължава да няма регионална политика с експортна насоченост. А точно по време на криза трябва да се търсят нови пазари за износ на стоките ни. Спадът на експорта е над 35% за годината. Като председател на комитета по регионална политика на Българската стопанска камара Спасов смята, че е наложително да се наблегне и на газификацията на производството, което е най-енергоемкото в ЕС. Ще се намалят и вредните емисии в атмосферата, където също сме уязвими.

Медия: **ЧЕРНО МОРЕ – 15 ДЕКЕМВРИ, СТР.7**

Заглавие: **Междуфирмената задължност ще надхвърли 100 млрд. лв.**

Междуфирмената задължност в края на тази и началото на следващата година ще надмине 100 млрд. лв. прогнозира председателят на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев. Общата задължност, в която се включват и задълженията на финансови институции, в началото на 2010 г. ще бъде около 200 млрд. лв., сочат данните на камарата. За сравнение в началото на тази година междуфирмената задължност е била близо 90 млрд. лв., а общата - 160 млрд. лв. Към 1 януари 2009-а най-големи са били задълженията на фирмите в търговията (37,6 млрд. лв.), строителството (21,6 млрд. лв.) и недвижимите имоти (19,3 млрд. лв.). Според БСК е възможно най-рано през второто тримесечие на следващата година да имаме нулев, а не отрицателен ръст на БВП, което ще е индикатор, че започваме да излизаме от кризата. Данев припомни, че от БСК са предложили въвеждане на стендбай гаранция в размер до 2 млрд. лв. за банковите институции.

Медия: **ЧЕРНО МОРЕ – 16 ДЕКЕМВРИ – СТР.5**

Заглавие: **КТ "Подкрепа" стартира проект за борба със сивата икономика**

По проект "Подкрепа за достоен труд" започва работа КТ "Подкрепа" от началото на следващата година, съобщи за в. "Черно море" Васил Василев - председател на регионалния съюз на синдиката във Варна. Проектът по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" е на стойност 8,9 млн. лева, като договорът за реализацията му е сключен преди около месец. Основна цел е борбата със сивата икономика в страната. Освен КТ "Подкрепа" подобни проекти ще реализират още Конфедерацията на работодателите и индустрите, Българската стопанска камара, Българската търговско-промишлена палата, Асоциацията на индустритния капитал в България, Съюзът за стопанска инициатива, Съюзът на частните предприемачи "Възраждане" и КНСБ. По оперативната програма е открита специална процедура за социалните партньори. Отпуснати и средства, като всяка от организацията е кандидатствала с проект за определена сума. Особеност е, че при реализацията на всеки един от проектите ще присъстват представители на останалите синдикални и работодателски организации. Варна е един от шестте основни центъра, в които в рамките на проекта ще бъдат разкрити информационни бюра "Достоен труд". Те ще имат филиали в представените от съответния главен град области. Бюрото във Варна ще координира дейността в Шумен, Търговище, Добрич и Велико Търново. Във всяко от информационните бюра да работят 6 или 7 експерти, които ще отговарят за дейностите по квалификация, юридически консултации, пазар на труда, здравословни и безопасни условия на труд и младежки дейности. Очаква се във Варна работата по проекта да

стартира през март догодина. В рамките на "Подкрепа за достоен труд" синдикатът ще развива на национално ниво редица други дейности. Ще бъдат извършени проучвания на ситуацията по региони, ще бъдат разработени системи за обработване на КТД и др.

Медия: НАРОДНО ДЕЛО – 15 ДЕКЕМВРИ, СТР.7

Заглавие: Фирми си дължат 100 млрд. лв.

Междусредният задълженият 8 края на тази и началото на следващата година ще надмине 100 млрд. лв. по предварителни данни, прогнозира днес на пресконференция председателят на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев, цитиран от investor.bg. Според данните на камарата общата задълженият, в която се включват и задълженията на финансови институции, 8 началото на 2010 г. ще бъде около 200 млрд. лв. По официални данни междуфирмената задълженият към 1 януари 2009 г. е била близо 90 млрд. лв., а общата - 160 млрд. лв. Към 1 януари 2009-а най-големи са били задълженията на фирмите в търговията (37,6 млрд. лв.), строителството (21,6 млрд. лв.) и недвижимите имоти (19,3 млрд. лв.). Като цяло в структурата на задълженията на предприятията в началото на годината задълженията им към финансови институции са близо 33 на сто, към свързани предприятия - близо 21 на сто, а към доставчици - 18,2 на сто. В общата задълженият към началото на тази година данъчните задължения на фирмите са 3,9 млрд. лв. От БСК предлагат няколко мерки за подобряване положението на икономиката". На първо място това е ускоряване на разплащанията по обществени поръчки на държавата към фирмите, които по изчисления на камарата са около 2 млрд. лв. Друга мярка е ускоряване на разплащанията по проекти към еврофондовете.

Медия: БУРГАС ДНЕС И УТРЕ – 15 ДЕКЕМВРИ, СТР.10

Заглавие: • БСК: междуфирмената задълженият в края на 2009 ще надхвърли 100 млрд. лв.

Междусредният задълженият в края на тази и началото на следващата година ще надмине 100 млрд. лв. по предварителни данни, прогнозира на пресконференция председателят на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев. Според данните на камарата общата задълженият, в която се включват и задълженията на финансови институции, в началото на 2010 г. ще бъде около 200 млрд. лв. По официални данни междуфирмената задълженият към 1 януари 2009 г. е била близо 90 млрд. лв., а общата - 160 млрд. лв. Към 1 януари 2009 най-големи са били задълженията на фирмите в търговията (37,6 млрд. лв.), строителството (21,6 млрд. лв.) и недвижимите имоти (19,3 млрд. лв.). Като цяло в структурата на задълженията на предприятията в началото на годината задълженията им към финансови институции са близо 33 на сто, към свързани предприятия - близо 21 на сто, а към доставчици - 18,2 на сто. В общата задълженият към началото на тази година данъчните задължения на фирмите са 3,9 млрд. лв. От БСК предлагат няколко мерки за подобряване положението на икономиката. На първо място това е ускоряване на разплащанията по обществени поръчки на държавата към фирмите, които по изчисления на камарата са около 2 млрд. лв. Друга мярка е ускоряване на разплащанията по проекти към еврофондовете. Препоръчва се още и ускоряване на приватизациянните процедури. Данев коментира, че част от строителните фирми, които са свършили работата по дадена обществена поръчка, не я фактурират, защото трябва да плащат ДДС, а държавата още не се е разплатила по предишни договори с тях. Според БСК е Възможно най-рано през второто тримесечие на следващата година да имаме нулев, а не отрицателен ръст на БВП, което ще е индикатор, че започваме да излизаме от кризата. На въпрос на investor.bg как ще коментира, че МРРБ се отказа миналата седмица от договори със строителните фирми за 160 млн. лв., по които строителните работи още не са започнали, Данев заяви, че по принцип сигурно има клузи в договорите, които позволяват това да стане, но от друга страна, тъй като бизнесът е разчитал на тези средства, е възможно през следващата година да има фалити на фирми, особено на по-малки, което ще се върне "на гърба на държавата чрез повишиване на безработицата". Данев припомни, че от БСК са предложили въвеждане на стенд-бай гаранция в размер на до 2 млрд. лв. за банковите институции. Друго вече обявено предложение на БСК е държавата да гарантира депозитите на граждани до 100 хил. лв. само при годишна лихва по тях до 5 на сто.

• Най-ефективният бизнес е ударен най-силно от кризата

Производителността на българската икономика намалява за трето поредно тримесечие, защото кризата е засегнала най-вече продуктите с висока добавена стойност, а и в опита си да запазят персонал работодателите са съкратили по-малко хора в сравнение със свиването на дейността им. Това показва допитване на "Дневник" сред браншовите работодателски организации, след като в петък Националният статистически институт публикува предварителните данни за периода юли - септември. През третото тримесечни брутният вътрешен продукт (БВП), произведен средно от един зает, е с 1.8% по-малко в сравнение със същите месеци на 2008 г. Според изпълнителния директор на Конфедерацията на работодателите и индустрисците в България Евгений Иванов спадът не означава, че икономиката е станала по-неэффективна. "Намаляването се дължи на спирането на високотехнологични мощности в редица отрасли, тъй като заради свиването на пазарите предприятията нямат поръчки", коментира той пред "Дневник". Миналата седмица от "Девня цимент" ме информираха, че спират за около 3 месеца някои от линиите си", даде пример Иванов. "Драмата на българската икономика е, че спадът засяга най-вече продуктите, които имат висока добавена

стойност. Най-голямото намаляване е в промишленото производство", отбеляза председателят на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев. През септември промишленото производство е намаляло с 19.3% спрямо година по-рано, като спадът е най-драстичен в добивната и преработващата промишленост. Именно в индустрията статистиката отчита най-висока производителност на труда. През третото тримесечие на годината всеки зает в сектора е произвел средно по 4568.8 лв. брутна добавена стойност. Това прави по 11 лв. на един отработен час, което е с 1 лв. повече от работещите в сектора на услугите, където броят на заетите е два пъти по-голям. Най-слаба е продуктивността в аграрния сектор, където един зает произвежда средно по 4.4 лв. на час. Друга причина е, че в предприятията има работници, които се водят застии, но не произвеждат, тъй като в стремежа си да ги запазят работодателите са съкратили по-малко хора от необходимото, коментира председателят на Асоциацията на индустриския капитал в България Васил Велев. "Голяма част от заетите не са натоварени в момента, не упътняват работното си време", добави Божидар Данев. Данните на статистиката показват, че в сравнение с третото тримесечие заетите са намалели с 3.7%, а отработените часове - с 3.8 на сто. "Наличието на излишна работна ръка се забелязва и на микrorавнище. Самите предприятия също отчитат но-ниска производителност, мерена като продажби на човек", отбеляза Васил Велев. Според Божидар Данев липсата на инвестиции в подобряването на технологичната въръженост на предприятията и сивата икономика също допринасят за намаляването на производителността. В сравнение с първото полугодие, когато спадът в производителността е бил 3.1%, през юли - септември темпотът намалява. Това са положителни сигнали, че икономиката върви към подобрене, каза Величка Рангелова, бивш директор на Научния център на НСИ. Според нея намалението на производителността ще продължи с отслабващ темп до март догодина, а от април ще се отчете нулев и дори положителен растеж, който може да стигне до 1% за второто шестмесечие на 2010 г. Представителите на бизнеса коментираха, че спадът в производителността не се дължи на демотивация на персонала заради съкращенията и орязването на заплатите в доста от компаниите. "В момента всеки си пази мястото и едва ли някой ще започне да демонстрира негативно отношение към работата си", заяви Евгений Иванов.

Медия: ДОБРУДЖАНСКА ТРИБУНА – 15 ДЕКЕМВРИ, СТР.6

Заглавие: Държавата продължава да помпа между фирмени дългове

Следващите две години ще са тежки за българската икономика, тъй като липсват инвестиции и достъпни кредити, в същото време расте опасността от верижни фалити на фирми заради невъзможността за разплащане между предприятията. Това предупреди вчера от Българската стопанска камара (БСК) Държавата и общините продължават да са генератор на между фирмени задължения, съобщиха от камарата. Парите само от забавен ДДС и неплатени обществени поръчки са 2 милиарда лева, изостават и плащанията по европейски проекти. Само по САПАРД например няма да получим 120 млн. евро. Фирмите се връщат към бarterите заради липсата на пари, каза председателят на БСК Божидар Данев. Камарата прогнозира увеличаване на ножицата между задължения и БВП, което крие потенциална опасност за срив в икономиката. Това предопределя тежки 2010 г. и 2011 г. "В момента задушаваме бизнеса, за да имаме касов баланс", заяви Данев. Освен ускоряване на разплащанията от обществени поръчки на държавно, общинско и корпоративно равнище банките трябва да започнат да кредитират бизнеса за излизане от кризата, смятат от БСК. През деветмесечието на 2009 година банките са отпуснали на нефинансовите предприятия 2.431 млрд. лева. През същия период на 2008 г. кредитите са били 4 млрд. лева, или намалението е с 40 %. Лошите кредити нарастват от 2.3 % на 6 % вследствие влошената ликвидност на предприятията. Преструктурираните кредити са 11 %, а необслужваните лизингови договори са 13 %. Според Данев на фона на тази конюнктура за бизнеса има два изхода - или да затвори временно предприятието и да освободи работниците си, или да потъне в сивия сектор. Според прогнозата на БСК общата задължнялост може да достигне 195 млрд. лева към края на 2009 година при 160 млрд. лева към 1 януари 2009 г. От камарата предлагат държавата да гарантира депозити до 100 000 лева само при годишна банковска лихва по депозитите под 5%, както и да се съкратят сроковете по производство в несъстоятелност. Предлага се още емитиране на целеви държавни ценни книжа (ДЦК) с дългосрочен мaturитет и размер на 800 млн. лева, предназначени за привличане на експортирания паричен ресурс от пенсионните фондове и допълване на фискалния резерв на страната. Друго предложение е допълнително да се намалят минималните резерви на банките в БНБ, но при условие че освободеният ресурс не се извежда от страната. Сред предложението е още при забавени плащания на държавата към търговските дружества да се отменят санкционните лихви за забавени данъчни и социални плащания на бизнеса.

Медия: БРЯГ – 16 ДЕКЕМВРИ, СТР.5

Заглавие: Между фирмения задължнялост гони рекордни стойности

Бизнесът трябва или временно да затвори предприятията и да освободи работниците си, или да потъне в сивия сектор. Това стана ясно от Българската стопанска камара, откъдето изнесоха данни за между фирмения задължнялост. Според прогнозата на БСК, общата задължнялост може да достигне 195 млрд. лв. към края на 2009 г. при 160 млрд. лв. към 1 януари 2009 г. В сравнение с деветмесечието на миналата година драстично намалява промишленото производство, строителството, както и продажбите в търговията. В края на миналата година задълженията са били най-големи в търговията

(37,6 млрд. лв.), следвана от строителството (21,6 млрд. лв.), операциите с недвижими имоти (19,3 млрд. лв.), транспорта. Драматичният прираст на задълженията през 2007 г. и 2008 г. при очакваното намаление на БВП през 2009 г. с 6,3% поставя икономиката ни в много рискова ситуация, смятат от БСК. Задълженията на всички предприятия към 31 декември 2008 г. са със 72% по-големи от собствения им капитал. В края на 2008 г. междуфирмените задължения са почти 90 млрд. лв. и са със 71% по-големи от задълженията към финансови предприятия. Много компании нямат необходимите средства за постепенно погасяване на взаимните си задължения. Държавата и общините продължават да са генератор на меж-ду фирмени задължения, сочат данните на БСК. Поради невъзможността за разплащане между фирмите опасността от верижни фалити става реална, коментират експертите. Към края на 2009 г. не-разплатените задължения на републиканския бюджет, общинските бюджети и държавните търговски структури (по договори за обществени поръчки, невъзстановен ДДС, европейски фондове и др.) са около 2 млрд. лв. Броят на процедурите по несъстоятелност през 2008 г. са се увеличили 2 пъти в сравнение с 2007 г., отчитат от стопанска камара.

Медия: БНР, „ХОРИЗОНТ ПРЕДИ ВСИЧКИ”, 16 ДЕКЕМВРИ

Заглавие: Тема: Евранет - Безработицата и мерките по ОП „Развитие на човешките ресурси”
Гост: Жечко Димитров, Българска стопанска камара

Медия: БНР, „ХОРИЗОНТ ПРЕДИ ВСИЧКИ”, 17 ДЕКЕМВРИ

Заглавие: Тема: Как негативните промени в климата се отразяват на бизнеса
Гост: Димитър Бранков, зам.-председател на Българската стопанска камара

Медия: БНР, ХОРИЗОНТ, НОВИНИ В 10.00 Ч., 17 ДЕКЕМВРИ

Заглавие: 2.Новина

Българският бизнес трябва да съкрати със 70% емисиите парникови газове до 2020 година спрямо 1988 година, ако се постигне споразумение страните от Европейския съюз да съкратят средно с 30% емисиите. Това каза в интервю за „Хоризонт“ зам.-председателят на Българската стопанска камара Димитър Бранков. Предприятията ще бъдат сериозно затруднени, добави Бранков.

Димитър Бранков: За 10 години се предполагат много дълбоки изменения първо в структурата на индустрията, на транспорта, изобщо на енергоемките отрасли, второ, на следващо място това означава и въвеждане на нови технологии за енергийна ефективност, което за 10 години е един доста кратък период, за да бъдат постигнати тези намаления. Така че затрудненията ще бъдат не само за бизнеса – за цялата икономика, за всички потребители и това трябва да бъде пределно ясно. Т.е. ние се нуждаем от ясна стратегия за това, какви цели си поставяме на икономическото развитие поне за десетгодишен период, по какъв начин ще постигнем тези цели и респективно как ще намалим енергоемкостта и т.нр. въглероден интензитет на икономиката.

Медия: VESTI.BG, 15 ДЕКЕМВРИ

Заглавие: **Дянков: Започваме да се разплащаме с бизнеса**

Финансовият министър заяви, че изплащането на задълженията на държавата към компаниите ще намали междуфирмената задължнялост. От днес държавата ще започне разплащане на договорите с бизнеса, които бяха забавени заради бюджетния дефицит, обяви на среща с представители в Монтана днес министърът на финансите Симеон Дянков. Дянков коментира, че през последните два месеца главната му задача е била да се справи с бюджетния дефицит и я е изпълнил успешно. Сега вече основен приоритет в работата на Министерството на финансите става икономическият растеж. Заради това Министерският съвет е издал постановление, с което се разрешава от 15 декември да започне разплащането от страна на държавата към бизнеса. Ще се разплащат проверени фактури за извършена работа, уточни Дянков. Министърът смята, че разплащането от страна на държавата към бизнеса ще намали междуфирмената задължнялост. Според доклад на Българската стопанска камара (БСК), публикуван вчера, държавата продължава да е сред основните генератори на междуфирмената задължнялост. Парите само от забавено ДДС и неплатени обществени поръчки са 2 млрд. лв., забавят се и плащанията по европейски проекти, коментира председателят на БСК Божидар Данев. Днес стана ясно, че работодатели в страната са изплатили забавени трудови възнаграждения в размер на 35 млн. лв. и дължимите върху тях осигуровки в периода от средата на месец август до началото на месец декември, в резултат от масираните проверки за спазване на трудовото и осигурителното законодателство. В периода от 17 август до 11 декември 2009 г. от инспекторите по труда са извършени повече от 23 хил. проверки. Най-голям брой нарушения за забавено изплащане на трудовите възнаграждения са установени на територията на Русе - 43, Шумен - 40, Силистра - 34 и Добрич - 20.